

MATTHEÛS

2:16-23

De kindermoord in Bethlehem, de terugkeer uit Egypte en Matteüs' uitleg van vervulde profetieën.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/2-16-23

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Herodes en de kindermoord in Bethlehem	4 min	3
2	Rachel weent en profetieën worden vervuld	8 min	5
3	Terugkeer uit Egypte en vestiging in Nazareth	6 min	8
4	Nazarener is niet hetzelfde als nazireeër	3 min	11
5	De Messias als Spruit uit Nazareth	3 min	13
	Om verder te lezen		15

1

Herodes en de kindermoord in Bethlehem

We gaan naar Mattheüs hoofdstuk 2 en vervolgen onze studie van het geboorteverhaal over Jezus dat we daar vinden. Eerder in het hoofdstuk zagen we dat de wijzen Jezus bezochten toen Hij waarschijnlijk één of twee jaar oud was. Toen koning Herodes ervan hoorde, werd hij erg ongerust. Hij had namelijk van de wijzen vernomen dat er iemand geboren was die zijn rivaal zou worden. Blijkbaar besloot hij dus de baby te doden, hoewel hij zijn bedoelingen niet bekendmaakte. Hij zei alleen tegen de wijzen dat ze, wanneer ze de baby gevonden hadden, terug moesten komen en Herodes moesten vertellen waar ze Hem gevonden hadden. Hij zei:

en hij stuurde hen naar Bethlehem en zei: Ga erheen en doe nauwkeurig onderzoek naar dat Kind, en als u Het gevonden hebt, bericht het mij, zodat ook ik kom om Het te aanbidden.

MATTHEÛS 2:8

Voor zover aanbidden betekent dat je een offer brengt, weet ik zeker dat hij de baby graag geofferd zou hebben.

Hoe dan ook, de wijzen werden in een droom door God gewaarschuwd dat ze niet terug moesten gaan om Herodes in te lichten. Daarom gingen ze langs een andere weg naar huis. Herodes kwam niet te weten waar het kind zich precies bevond.

Ondertussen verscheen er, in vers 13 en 14 van dit hoofdstuk, een engel aan Jozef. Hij zei dat Maria en het kind het land uit moesten worden gebracht, naar Egypte, omdat Herodes zou proberen de baby te doden. Dus vertrokken Jozef, Maria en het kind 's nachts en vluchtten naar Egypte. We weten niet hoelang ze daar bleven, maar ze bleven er totdat Herodes stierf. Zo ontkwamen ze aan wat we zo dadelijk in de rest van dit hoofdstuk zullen lezen: de woede van Herodes tegen iedereen die hij als een rivaal beschouwde.

We pakken het verhaal weer op bij vers 16, Mattheüs 2:16:

Toen werd Herodes, die zag dat hij door de wijzen bedrogen was, verschrikkelijk kwaad. Hij stuurde er soldaten op uit en bracht al de kinderen om die er binnen Bethlehem en in heel dat gebied waren, van twee jaar oud en daaronder, in overeenstemming met de tijd die hij bij de wijzen nauwkeurig nagevraagd had.

MATTHEÛS 2:16

Deze daad van Herodes staat, zoals ik een paar bijeenkomsten geleden zei, niet opgetekend in de wereldlijke geschiedschrijving. Buiten de Bijbel hebben we geen enkel ander verslag waarin staat dat Herodes alle kleine kinderen in Bethlehem doodde. Toch is daar niets ongeloofwaardigs aan, want wat we uit de geschiedenis over Herodes weten, wijst erop dat dit helemaal bij zijn karakter paste. Hij doodde twee van zijn eigen zoons en een van zijn vrouwen, omdat hij vermoedde dat ze op zijn troon uit waren. Hij waakte zeer jaloers over zijn troon. Als hij zijn eigen twee zoons en een van zijn vrouwen wilde doden om zijn troon te behouden, zou hij zich zeker niet bekommeren om het welzijn van de kinderen van andere mensen: kleine kinderen die hij nooit ontmoet had en die hem misschien in de weg stonden als hij zijn troon wilde blijven behouden.

Deze daad past dus helemaal bij wat we over het karakter van Herodes weten. De keizer maakte zelfs een opmerking over Herodes. Hij zei dat het veiliger was om een van de varkens van Herodes te zijn dan een van zijn kinderen. Dat kwam waarschijnlijk doordat Herodes, die half-Joods was, geen varkens zou eten en ze daarom niet zou doden, terwijl hij wel zijn eigen zoons doodde. Over zo'n man hebben we het wanneer we over Herodes spreken. Hij gaf bevel dat alle jongetjes van twee jaar en jonger uitgeroeid moesten worden, en blijkbaar werd zijn bevel uitgevoerd.

Waarom koos hij twee jaar als leeftijdsgrens? In vers 16 staat dat hij die grens koos: volgens het tijdstip dat hij van de wijzen had vernomen.

Dit verwijst terug naar vers 7, waar staat:

Toen riep Herodes de wijzen onopgemerkt bij zich en vroeg hun nauwkeurig naar de tijd dat de ster verschenen was;

MATTHEÛS 2:7

Ze hadden hem op zo'n manier antwoord gegeven dat hij, toen hij besloot dat hij alle kinderen moest doden om er zeker van te zijn dat hij de juiste te pakken kreeg, ieder kind tot en met twee jaar oud daarbij moest betrekken. Blijkbaar was de ster een paar jaar eerder verschenen. Daarom stelde hij dat vast als de leeftijdsgrens voor de kinderen die gedood moesten worden.

2

Rachel weent en profetieën worden vervuld

Mattheüs beweert dat hiermee een oudtestamentische profetie werd vervuld. In vers 17 en 18 zegt Mattheüs:

Toen is vervuld wat gesproken is door de profeet Jeremia: Een stem is in Rama gehoord, geklaag, gejammer en veel gekerm; Rachel huilde over haar kinderen, en wilde niet vertroost worden, omdat zij er niet meer zijn.

MATTHEÛS 2:17-18

Deze profetie wordt aangehaald uit Jeremia hoofdstuk 31, vers 15. Het is interessant dat Mattheüs deze profetie op deze specifieke gebeurtenis toepast, want de profetie spreekt over Rachel die huilt om haar kinderen die gedood waren. Rachel was natuurlijk een van de vrouwen van Jakob en daardoor een stammoeder van veel Joden. Ze was echter niet de stammoeder van de kinderen van Bethlehem. De inwoners van Bethlehem stamden af van Juda, en Juda was de zoon van Jakob en Lea, niet van Jakob en Rachel. De inwoners van Bethlehem waren dus biologisch gezien helemaal niet aan Rachel verwant. Waarom zou er dan gesproken worden over haar die om haar kinderen huilt, en over het feit dat dit in Bethlehem werd vervuld?

Het laat ons eenvoudigweg zien op welke tamelijk vrije manier de profetieën soms begrepen kunnen en moeten worden. Vergeet niet dat Jezus het verstand van Zijn apostelen opende, zodat zij de oudtestamentische Schriften konden begrijpen. Niemand minder dan Jezus Zelf is dus verantwoordelijk voor het begrip van het Oude Testament dat we aantreffen bij de apostelen, zoals Mattheüs. Wanneer Mattheüs die profetie aanhaalt, moeten we aannemen dat dit inderdaad was waarover de profetie sprak. Je zou dit echter misschien niet hebben afgeleid door eenvoudigweg de passage in Jeremia te lezen. Niemand zou vóór deze gebeurtenis de passage in Jeremia hebben gelezen en hebben voorspeld: 'Alle kleine kinderen van Bethlehem zullen worden afgeslacht.' Want in de profetie wordt niet vermeld dat de kleine kinderen van Bethlehem worden afgeslacht. Er wordt wel vermeld dat Rachel in haar graf weent.

Dit weten we volgens het boek Genesis: toen Rachel stierf, werd ze in de buurt van Bethlehem begraven, omdat ze in de buurt van Bethlehem stierf. De meesten van Jakobs familie werden samen met hem elders begraven, in Machpela. Dat was een grot waarin Abraham en Sara begraven waren en waarin Isaak en Rebekka begraven waren. Uiteindelijk werd Jakob daar begraven, en Lea ook. Waarschijnlijk zou Rachel daar ook begraven zijn, maar toen zij stierf, was ze daar te ver vandaan. Ze konden haar lichaam niet daarheen brengen zonder dat het eerst zou ontbinden. Daarom begroeven ze haar op de plaats waar ze stierf, en dat was toevallig in de buurt van Bethlehem.

In de buurt van deze stad, waar de slachting plaatsvond, lag het graf van Rachel. Hoewel deze kinderen niet letterlijk haar kinderen of haar nakomelingen waren, was zij een van de moeders van Israël, en dit waren enkele van de kinderen van Israël, waarbij Israël Jakob betekent. Daarom waren ze in ruimere zin als stiefkinderen voor haar. Het waren kinderen van haar man uit een ander huwelijk, en daarom konden ze in ruimere zin haar kinderen worden genoemd.

Maar het belangrijke punt is dat zij vlakbij begraven lag, en de uitspraak dat zij weende kan beslist niet letterlijk zijn. We moeten niet denken dat Rachel in haar graf letterlijk weende. Zij was tweeduizend jaar eerder gestorven en was daar in het graf alleen nog maar stof. Maar we kunnen in deze passage het gebruik van een stijlfiguur, of van beeldspraak, zien. Zelfs tegenwoordig spreken we erover dat iemand zich in zijn graf zou omdraaien, wanneer we het hebben over iets in de huidige gebeurtenissen dat

iemand die vroeger leefde en nu dood is, zeer zou beledigen. We zeggen soms: ‘George Washington zou zich in zijn graf omdraaien.’ Of: ‘De grondleggers van dit land, of de opstellers van de Grondwet, zouden zich in hun graf omdraaien als ze konden zien welke misstanden er tegenwoordig plaatsvinden.’

Zo’n uitdrukking is onder ons gebruikelijk, en het zou ons niet moeten verbazen dat we in de Hebreeuwse Bijbel een vergelijkbaar soort uitdrukking aantreffen. De uitspraak dat Rachel in haar graf bij Bethlehem weende toen deze kinderen daar werden gedood, is een stijlfiguur. Maar voor Mattheüs is dit de enige redelijke vervulling van deze voorzegging dat Rachel zou wenen vanwege de slachting van haar kinderen. Hier hebben we een geval waarin haar stiefkinderen, als het ware, kinderen van haar man uit een ander huwelijk, inderdaad worden afgeslacht vlak bij de plaats waar zij begraven lag.

Wat ik hier probeer duidelijk te maken, en wat ik ook duidelijk maakte toen we spraken over de passage in vers 15 die uit Hosea wordt aangehaald, is:

Toen Israël een kind was, had Ik hem lief, en uit Egypte heb Ik Mijn zoon geroepen.

HOSEA 11:1

dat deze profetieën, die volgens Mattheüs worden vervuld, profetieën zijn die niet worden vervuld op een manier die wij normaal gesproken letterlijk zouden noemen. We hebben hier, in dit citaat uit Jeremia 31, een derde geval in dit hoofdstuk waarin Mattheüs een passage uit het Oude Testament aanhaalt als iets wat in het leven van Christus is vervuld.

De eerste was Micha hoofdstuk 5, vers 2, waar werd gesproken over de geboorte van de Messias in Bethlehem. Dat werd letterlijk vervuld. Er werd letterlijk voorzien dat de Messias uit Bethlehem zou komen. Maar wanneer we spreken over:

Ik heb mijn zoon uit Egypte geroepen, een passage uit Hosea die Mattheüs in Mattheüs hoofdstuk 2, vers 15 aanhaalt, dan is dat geen letterlijke profetie. Het is een geval van typologie. Dat wil zeggen: Israël is een type van Christus. Zoals Israël bij de uittocht uit Egypte werd geroepen, toen dat volk nog in zijn kindsheid verkeerde, zo zou

Christus als kind uit Egypte worden geroepen vanwege Zijn gelijkenis met Israël, of vanwege de verbondenheid van de Messias met Israël. Er bestaat een overeenkomst, een parallel, tussen de vroege geschiedenis van Israël en de vroege persoonlijke geschiedenis van de Messias. Maar dat is niet hetzelfde als een letterlijke profetie. Het is veeleer een geval waarin in het Oude Testament een type wordt gevonden dat in Christus wordt vervuld.

Nu hebben we deze profetie over Rachel die weent, en wat de vervulling ervan betreft is die beslist verre van letterlijk. Rachel weende zeker niet letterlijk in haar graf. Ze was al tweeduizend jaar dood. Bovendien waren ze niet letterlijk haar kinderen. Maar dit laat ons zien dat we een grote fout maken als we de profetieën in het Oude Testament lezen en denken dat ze allemaal moeten worden vervuld op wat wij een letterlijke manier noemen. Er zijn plaatsen in het Oude Testament waar stijlfiguren worden gebruikt en waar symboliek wordt gebruikt, en we moeten met die dingen rekening houden.

Mattheüs deed dat beslist, en Mattheüs maakte geen fout, want Jezus was Degene Die zijn verstand opende om hem kennis van de passages in het Oude Testament te geven. Wanneer we dus ontdekken dat de apostelen zelf, zoals Mattheüs, het Oude Testament aanhalen en het op een bepaalde manier toepassen, dan staat hun uitleg niet ter discussie. Want Christus is Degene Die hun verstand opende. We kunnen veel leren over hoe de profeten dingen verwoorden en over de manier waarop die worden vervuld, soms zelfs op een verrassende of onvoorspelbare manier, door te kijken hoe de apostelen ze begrepen, zoals in dit geval.

3

Terugkeer uit Egypte en vestiging in Nazareth

Nu gaan we verder met vers 19:

Toen Herodes gestorven was, zie, een engel van de Heere
verschijnt Jozef in een droom, in Egypte,

MATTHEÛS 2:19

en zegt: Sta op, neem het Kind en Zijn moeder met u mee, en ga naar het land Israël, want zij die het Kind naar het leven stonden, zijn gestorven. Hij stond dan op, nam het Kind en Zijn moeder met zich mee, en kwam in het land Israël. Toen hij echter hoorde dat Archelaüs in Judea koning was in de plaats van zijn vader Herodes, was hij bevreesd daarheen te gaan. Maar nadat zij door een aanwijzing van God in een droom gewaarschuwd waren, vertrok hij naar het gebied van Galilea. En toen hij daar gekomen was, ging hij wonen in een stad die Nazareth heette, opdat vervuld werd wat door de profeten gezegd is: dat Hij Nazarener genoemd zal worden.

MATTHEÛS 2:20-23

Deze passage heeft veel interessante kenmerken. Om te beginnen bleven Jezus en Zijn ouders in Egypte totdat hun tegenstander Herodes gestorven was. Het is interessant dat God hen bij deze gelegenheid niet gewoon veilig hield op een schuilplaats ergens binnen Israël. God had dat zeker kunnen doen. God hield David veilig toen Saul hem achtervolgde, hoewel ze zich in dezelfde woestijn bevonden en Saul hem op de hielen zat. Ook in andere situaties heeft God mensen veilig gehouden terwijl ze zich midden in het gevaar bevonden. Maar in dit geval liet God hen blijkbaar het land helemaal verlaten en naar een vreemd land gaan, om Maria en Jozef de spanning en angst te besparen.

Mattheüs geeft natuurlijk aan dat de werkelijke betekenis daarvan was dat het de vroege geschiedenis van Israël nabootste. Zo zou de Messias inderdaad uit Egypte naar Israël komen, zoals we hier lezen. Dat is natuurlijk een nabootsing van wat het volk Israël zelf in zijn begintijd overkwam.

Toen Herodes gestorven was, werd hij opgevolgd door verscheidene van zijn zonen. Herodes was aangesteld als koning over heel Israël en ook over enkele gebieden ten oosten van Israël. Hij regeerde niet alleen over het volk Israël, maar zijn machtsgebied was groter. Toen hij stierf, geloofde de keizer, Caesar Augustus, echter niet dat de zonen van Herodes even bekwaam waren als hun vader. Het was aan de keizer om een

opvolger van Herodes aan te stellen. In plaats van een van zijn zonen het bestuur over het hele gebied te geven, verdeelde Caesar het gebied van Herodes in drie districten en plaatste hij elk district onder het bestuur van een van zijn zonen.

Archelaüs was degene die over Judea regeerde. Daar liggen natuurlijk Bethlehem en Jeruzalem, waar Jezus geboren was, en het was de eerste plaats waar Jozef naartoe terugkeerde toen hij uit Egypte kwam. Misschien zou hij daar voorgoed zijn gebleven, maar Archelaüs was net als zijn vader iemand met een gewelddadig karakter. Omdat Jozef dat wist, wilde hij daar niet graag blijven.

Een andere zoon van Herodes regeerde in het noorden, in Galilea, en dat was Herodes Antipas. Er was nog een andere Herodes, Filippus, die in een ander gebied van Idumea regeerde. Maar in Galilea, waar Jezus uiteindelijk opgroeide, regeerde een andere zoon van Herodes. Dat was niet Archelaüs, maar Antipas. Onder het toezien van Antipas groeide Jezus op en verrichtte Hij ook Zijn bediening. Jaren later vond een groot deel van Zijn bediening plaats in Galilea. Deze Antipas, een zoon van Herodes de Grote, die na de dood van Herodes regeerde, was dezelfde Herodes die later Johannes de Doper doodde.

Natuurlijk lopen we nu op de zaken vooruit, maar het punt is dat er een aantal zonen van Herodes waren die de gebieden onder elkaar verdeelden waarover hun vader als enige had geregeerd. Het was dus mogelijk om je in het ene deel van Israël onder het gezag van een van deze mannen te bevinden, terwijl je in een ander deel van Israël onder het gezag van een ander stond.

Archelaüs was een goddeloze en gewelddadige man, en misschien wist Jozef het een en ander over hem. Deze zonen waren immers prinses in Israël in de tijd dat Jozef daar had gewoond. Waarschijnlijk wisten de meeste mensen het een en ander over het karakter van Archelaüs, Antipas en die andere mannen, omdat zij algemeen bekend zullen zijn geweest. Zelfs voordat ze heersers werden, behoorden ze in het land al tot het koningshuis. Jozef voelde zich er dus niet prettig bij om zich te vestigen in de streek waar Jezus geboren was.

We zouden ons kunnen afvragen waarom hij zelfs maar overwoog om zich daar te vestigen. Uit Lukas leren we dat Jozef sowieso niet uit Judea kwam. Hij kwam oorspronkelijk uit Nazareth, en Maria ook. Ze waren allebei opgegroeid in Nazareth en

hadden daar gewoond totdat Jezus geboren werd. Ze waren alleen maar naar Judea, naar Bethlehem, gegaan om te voldoen aan het bevel dat iedereen naar de woonplaats van zijn voorouders moest gaan om zich te laten inschrijven voor de belastingheffing.

Wat een eenvoudig en kort bezoek aan Bethlehem had moeten zijn, werd dus een verblijf dat voor Jozef waarschijnlijk nog een of twee jaar duurde nadat Jezus in Bethlehem geboren was. Misschien leidde Jozef uit het feit dat Jezus in Bethlehem geboren was af dat God wilde dat Hij daar zou worden opgevoed. In plaats van onmiddellijk na de geboorte van Jezus naar Nazareth terug te gaan, was Jozef dus in Bethlehem gebleven. Hij was daar enige tijd later nog steeds, toen de wijzen op bezoek kwamen.

Maar omdat een engel van de Heere hem opdroeg naar Egypte te gaan, werd hij natuurlijk uit Bethlehem verdreven. Toen hij uit Egypte terugkwam, wist hij niet zeker waar hij naartoe moest gaan. Hij was nogal nerveus om naar Bethlehem terug te gaan, omdat Archelaüs over dat gebied heerste. Maar gelukkig kreeg hij opnieuw aanwijzingen door middel van een droom. In die droom zei God tegen hem dat hij naar Galilea moest gaan. Hij ging inderdaad naar Galilea. Hij ging zelfs terug naar de stad Nazareth, zijn thuisstad. Hoewel Mattheüs ons niet vertelt dat Maria en Jozef oorspronkelijk uit Nazareth kwamen, doet Lukas dat wel. Daarom weten we dat dit voor Jozef in feite een terugkeer naar huis is, en dit is het moment waarop Jezus een Nazarener werd.

4

Nazarener is niet hetzelfde als nazireeër

Het woord Nazarener betekent eenvoudigweg iemand uit Nazareth. Je moet niet denken dat Jezus een nazireeër was. Mensen maken deze fout vaak. In Numeri 6 wordt de wet gegeven die de nazireeërgelofte regelt. Het woord nazireeër betekent iemand die afgezonderd is. Iedere Jood, uit welke stam van Israël en uit welk deel van het land dan ook, kon een nazireeërgelofte afleggen. De apostel Paulus legde zelfs een nazireeërgelofte af toen hij in Korinthe was. Hij was niet eens in Israël en hij behoorde tot de stam Benjamin, een heel andere stam dan die van Jezus.

Maar het woord nazireeër vertelt ons niets over waar iemand vandaan kwam, of zelfs tot welk volk hij behoorde. Een nazireeër was eenvoudigweg iemand die een nazireeërgelofte had afgelegd. De bepalingen van die gelofte waren dat degene die onder de gelofte stond zijn haar nooit zou knippen, geen enkel product van de wijnstok zou eten of drinken — dat omvatte wijn, druivensap, rozijnen en druiven — en ook niet in de buurt van een dood lichaam zou komen. Dat betekende dat hij zelfs de begrafenis van zijn eigen familieleden niet zou bijwonen, omdat hij er met de nazireeërgelofte mee instemde zich van deze dingen af te zonderen.

Deze drie bepalingen maakten deel uit van de nazireeërgelofte: het haar niet knippen, niets eten of drinken wat van de wijnstok afkomstig was, en geen enkel contact met dode lichamen. Dit was een gelofte die iemand voor korte of lange tijd kon afleggen. De apostel Paulus legde die voor korte tijd af. Maar er waren mensen zoals Simson, Johannes de Doper en Samuel in het Oude Testament die vanaf hun geboorte en hun hele leven nazireeër waren. Een nazireeër was gewoon iemand die een nazireeërgelofte had afgelegd.

Sommige mensen hebben ten onrechte gedacht dat Jezus een nazireeër was, omdat er staat dat Hij een Nazarener genoemd zou worden. Ze hebben ten onrechte gedacht dat Nazarener en nazireeër hetzelfde waren. Ze zijn heel verschillend en hebben een heel verschillende etymologie. Een Nazarener was eenvoudigweg iemand uit Nazareth, net zoals een Amerikaan iemand uit Amerika is. Iemand uit Nazareth werd een Nazarener genoemd, en een New Yorker is iemand uit New York.

Jezus was geen nazireeër. Hij legde geen nazireeërgelofte af. We weten dat Hij wijn dronk, want Hij zei dat Zelf. In Mattheüs 11 stelde Hij Zichzelf zelfs tegenover Johannes de Doper, omdat Johannes de Doper een nazireeër was en geen wijn dronk. Jezus wees erop dat Hij, de Zoon des mensen, in dat opzicht niet was zoals Johannes de Doper. Daarom noemden Zijn critici Hem

De Zoon des mensen is gekomen, Die wel at en dronk, en ze zeggen: Zie, een vraatzuchtig mens en een wijndrinker, een vriend van tollenaars en zondaars. Maar de Wijsheid is gerechtvaardigd door Haar kinderen.

MATTHEÛS 11:19

Hij was natuurlijk geen dronkaard of veelvraat. Maar Hij at wel op feestmaaltijden en Hij dronk wel wijn, en dat gaf mensen aanleiding om zulke dingen over Hem te zeggen.

5

De Messias als Spruit uit Nazareth

Jezus was dus geen nazireeër, maar Hij was wel een Nazarener. Dat betekent dat Hij in Nazareth woonde. Alle mensen die in Nazareth woonden, zijn per definitie Nazareners. Maar het moeilijke punt hier is dat Mattheüs zegt dat hiermee vervuld werd wat in de profeten geschreven stond, of wat door de profeten gesproken was:

Hij zal een Nazarener worden genoemd.

Het moeilijke is dat er geen passage in het Oude Testament staat waarin wordt gezegd:

Hij zal een Nazarener worden genoemd, en zelfs geen passage waarin het woord Nazarener voorkomt. Dit lijkt heel vreemd.

Mattheüs heeft ons al verrast met de manier waarop hij sommige profetieën uit het Oude Testament heeft toegepast. Maar in de voorgaande gevallen heeft hij tenminste echte passages uit het Oude Testament aangehaald. Dit is geen citaat uit een passage in

het Oude Testament. Maar let erop dat Mattheüs niet zegt dat hij een passage uit het Oude Testament citeert. Alle andere keren dat hij citeerde — bijvoorbeeld in de verzen 5 en 6 van dit hoofdstuk, of in vers 15, of in vers 18 — zegt hij:

Toen is vervuld wat gesproken is door de profeet Jeremia: Een stem is in Rama gehoord, geklaag, gejammer en veel gekerm; Rachel huilde over haar kinderen, en wilde niet vertroost worden, omdat zij er niet meer zijn.

MATTHEÛS 2:17-18

Maar hier zegt hij:

En toen hij daar gekomen was, ging hij wonen in een stad die Nazareth heette, opdat vervuld werd wat door de profeten gezegd is: dat Hij Nazarener genoemd zal worden.

MATTHEÛS 2:23

in het meervoud.

Met andere woorden, hij citeert niet één bepaalde profeet, maar vat samen wat verschillende profeten impliciet zeiden. Dit is geen exact citaat. Maar de profeten van het Oude Testament — Jesaja, Zacharia en Jeremia — noemden Jezus vaak de Spruit. Het was een bijnaam van de Messias. Hij zou de Spruit zijn. Het woord spruit is in het Hebreeuws netzer, en het woord Nazareth komt van dat woord, netzer. Het betekent de stad van de spruit.

Wat Mattheüs zegt, is: Is dat niet interessant? De profeten zeiden dat de Messias de Spruit zou zijn. En hier vervult Hij, doordat Hij uit Nazareth — de stad van de spruit — komt, als het ware de bedoeling van de profeten toen zij dat zeiden. Is het niet interessant dat Degene Die door de profeten de Spruit wordt genoemd, uit de stad van de spruit komt? Het is een interessant gebruik van de Schrift, maar Mattheüs doet enkele vernieuwende dingen. We komen hierop terug en gaan dan verder met onze studie van het leven van Christus.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 2:8
- Mattheüs 2:16
- Mattheüs 2:7
- Mattheüs 2:17-18
- Hosea 11:1
- Mattheüs 2:19
- Mattheüs 2:20-23
- Mattheüs 11:19
- Mattheüs 2:23

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.